

Универзитет у Бањој Луци
Факултет физичког васпитања и спорта

**Акциони план за родну равноправност на Факултету физичког васпитања и спорта
за период 2025-2027.**

Садржај

1 УВОД.....	2
1.1 Организационо окружење и родна заступљеност на Факултету физичког васпитања и спорта.....	3
1.2 Надградња универзитетског АПРР: Унапређивање родне равноправности кроз специфичан приступ у спорту.....	4
2 СВРХА ПРР И ВОДЕЋА НАЧЕЛА.....	5
2.1 Водећа начела модела „4И“ у Плану родне равноправности	6
2.1.1 Инклузивност.....	6
2.1.2 Иновативност	7
2.1.3 Импакт/Утицај.....	8
2.1.4 Интерсекционалност	9
3 ТЕМАТСКА ПОДРУЧЈА И АКЦИЈЕ	11
3.1 РАВНОТЕЖА ИЗМЕЂУ ПОСЛОВНОГ И ПРИВАТНОГ ЖИВОТА ЗАПОСЛЕНИХ	11
3.2 МЈЕРЕ ПРОТИВ РОДНО ЗАСНОВАНОГ НАСИЉА (укључујући сексуално узнемиравање) У СПОРТСКОМ ОКРУЖЕЊУ	12
3.3 ПОДИЗАЊЕ СВИЈЕСТИ О РОДНОЈ РАВНОПРАВНОСТИ У СПОРТСКОМ ОКРУЖЕЊУ	13
3.4 ИНТЕГРАЦИЈА РОДНЕ ДИМЕНЗИЈЕ У НАСТАВНЕ И ИСТРАЖИВАЧКЕ САДРЖАЈЕ	14
4 МОНИТОРИНГ И ЕВАЛУАЦИЈА	15
5 „4И“ ПРР - АКЦИОНИ ПЛАН РЕАЛИЗАЦИЈЕ	16
6 ЗАКЉУЧЦИ	18
Извори	19
Скраћенице	20

1 УВОД

План родне равноправности (ПРР) за Факултет физичког васпитања и спорта (Факултет) Универзитета у Бањој Луци (УНИБЛ) за период 2025–2027. године заснива се на посвећености Универзитета унапређењу родне равноправности, као што је утврђено институционалним Акционим планом за родну равноправност Универзитета у Бањој Луци (АПРР) формално усвојеним 2022. године. Овај ПРР специфичан за Факултет одражава посвећеност Универзитета стварању инклузивног академског и професионалног окружења, док се истовремено бави јединственим изазовима и приликама унутар спортског микросистема. Заснован је не само на институционалним приоритетима већ и на правном и политичком оквиру Републике Српске и Босне и Херцеговине, гдје су принципи недискриминације и једнаких могућности утврђени кључним законима као што су *Закон о спорту Републике Српске*, *Закон о равноправности полова у Босни и Херцеговини* и *Закон о високом образовању Републике Српске*. Ови закони колективно промовишу људска права, једнакост и инклузију у свим секторима образовања и јавног живота.

На нивоу Универзитета, ПРР Факултета физичког васпитања и спорта подржан је Правилником о превенцији и заштити од сексуалног и родно заснованог узнемиравања, као и Акционим планом за родну равноправности Универзитета у Бањој Луци (2022–2026), који наглашавају политику нулте толеранције према дискриминацији и узнемиравању те јачају институционалне механизме за правичност, сигурност и одговорност. Усклађивањем са овим законодавним и институционалним инструментима, ПРР специфичан за Факултет има за циљ јачање једнакости, инклузије и поштовања у свим областима спортске академске заједнице, доприноси праведнијој, одговорнијој и отпорнијој академској заједници.

Поред рјешавања институционалних изазова, овај ПРР је посвећен стварању подржавајућег окружења које оснажује појединце да напредују академски и професионално. Укључивањем принципа родне равноправности у политике, праксе и образовни садржај, овај план служи као мапа пута за реализацију активности током периода његове имплементације (2025–2027) и као основа за дугорочну одрживост (2028–2030). На крају, циљ ПРР је успостављање трајног наслеђа инклузивности док доприноси ширим друштвеним промјенама унутар спорта и шире.

1.1 Организационо окружење и родна заступљеност на Факултету физичког васпитања и спорта

Тренутни институционални контекст на Факултету физичког васпитања и спорта Универзитета у Бањој Луци указује на значајне неравнотеже у родној заступљености у различитим доменама академског и административног функционисања. Уочава се јасна дистрибуција, са већим процентом мушке заступљености међу академским особљем и студентима, док су административне улоге претежно попуњене женским особљем, што указује на вертикалну и хоризонталну професионалну сегрегацију. Лидерске позиције унутар структура академског управљања углавном држе мушкарци, укључујући декана, продекане и већину студентских представника. Насупрот томе, уочава се уравнотеженија или чак доминантна женска заступљеност на нивоу руководства одсјека и унутар административне структуре. Присуство малог броја међународних студената (1 из Јужне Кореје – жена; 1 из Шпаније – жена) истиче потребу за инклузивнијим и глобално оријентисаним окружењем.

КАТЕГОРИЈА	2022/2023 (♀ / ♂)	2024/2025 (♀ / ♂)	ТРЕНД И АНАЛИЗА
Академско особље	20,68% / 79,32%	20,69% / 79,31%	Без значајних промјена; недовољна заступљеност жена у академским позицијама.
Административно особље	77,41% / 22,58%	78,58% / 21,42%	Благи пораст заступљености жена, са одржавањем већинске структуре женског особља.
Студенти основних студија	34,14% / 65,85%	30,77% / 69,23%	Пад уписа студенткиња; указује на потребу за инклузивним стратегијама регрутовања.
Студенти мастер студија	37,50% / 62,50%	11,76% / 88,23%	Оштар пад уписа жена; указује на системске или мотивационе баријере за наставак на вишим нивоима образовања.

Табела 1. Родна заступљеност на Факултету физичког васпитања и спорта – поређење података током трајања пројекта *Supporter*

Иако су предузети први кораци кроз усвајање политика које се баве родно заснованим насиљем и подршком током каријерних пауза — развијених у оквиру пројекта SUPPORTER — ове мјере нису довољне за постизање системских промјена. Оваква ситуација истиче потребу за структурираним и свеобухватним Планом родне равноправности, прилагођеним томе да ријеши институционалне празнине, подржи нерепрезентативне групе и омогући инклузивније академско и професионално окружење у спорту.

1.2 Надградња универзитетског АПРР: Унапређивање родне равноправности кроз специфичан приступ у спорту

Иако Акциони план за родну равноправност Универзитета у Бањој Луци (2022–2026) пружа свеобухватан институционални оквир за промоцију родне равноправности, „4И“-ПРР на Факултету физичког васпитања и спорта уводи циљане, контекстуално осјетљиве акције прилагођене јединственој динамици спортске академске заједнице. Овај факултетски ПРР унапређује опште циљеве универзитетског плана кроз интеграцију инклузивних, иновативних, импактних/утицајних и интерсекционалних стратегија у настави, тренингу, лидерству и истраживању у спорту.

Кроз образовање, изградњу капацитета и сарадњу, пројекат SUPPORTER је допринио да родна равноправност у спорту постане интегрални дио свакодневне праксе, културе и дугорочног стратешког развоја.

2 СВРХА ПРР И ВОДЕЋА НАЧЕЛА

План родне равноправности (ПРР) служи као стратешки инструмент усмјерен на промоцију инклузивнијег, равноправнијег и сигурнијег институционалног окружења на Факултету физичког васпитања и спорта. Утемељен у оквиру „4И” — Инклузија, Иновација, Импакт/Утицај и Интерсекционалност — овај план уводи циљане акције за рјешавање постојећих родних неједнакости и подстицање одрживе трансформације на свим нивоима академског и професионалног ангажмана.

Разлог за развој „4И“ ПРР проистиче из два примарна циља: прво, унапређивање и одржавање атмосфере једнакости за све учеснике, укључујући студенте, особље, тренере и спортисте; и друго, спрјечавање и елиминација било ког облика насиља у спорту. Схватајући да спорт често рефлектује шире друштвене предрасуде и стереотипе, овај план тежи да изазове ове структуре кроз промоцију једнаких могућности и подстицање културе одговорности. Кроз ове напоре, Факултет физичког васпитања и спорта има за циљ да постави нове стандарде инклузивности и правичности у спортском образовању и пракси.

Кључни фокус „4И“ ПРР је спрјечавање и елиминација родно заснованог насиља и сексуалног узнемиравања, са посебним освртом на специфичне ризике и динамику моћи присутне у области спорта и спортске академске заједнице. У том контексту, план гради и проширује достигнућа пројекта SUPPORTER, чији су доприноси били кључни у покретању културних и процедуралних промјена. Оне укључују подизање свијести о родним стереотипима и несвјесним предрасудама, унапређивање институционалних механизма за пријављивање и превенцију, те подстицање нулте толеранције према дискриминацији и насиљу у спортском окружењу.

Кроз своја управљачка начела и посвећене акције, „4И“ ПРР не само да се усклађује са међународним стандардима и националним правним оквирима, већ и позиционира Факултет физичког васпитања и спорта као водећу институцију у промоцији родне равноправности и културе сигурности у ширим спортским и академским заједницама.

2.1 Водећа начела модела „4И“ у Плану родне равноправности

Акција	Инклузивна	Иновативна	Импактна/ Утицајна	Интерсекционална
1. Промовисање и успостављање равнотеже између приватног и професионалног живота запосленика уз пружање подршке током дужих одсустава са посла	X	X	X	X
2. Допринос елиминацији родно заснованог насиља и сексуалног узнемиравања	X	X	X	X
3. Подизање свијести и разумијевања о родним питањима, стереотипима и предрасудама у спортском окружењу	X	X	X	X
4. Интеграција родне димензије у наставне и истраживачке садржаје	X	X	X	X
5. Праћење имплементације ПРР и евалуација ефикасности	X	X	X	X

Табела 2. Искоришћавање принципа „4И“: Унапрјеђење родне равноправности у спорту

2.1.1 Инклузивност

Овај ПРР се односи на све чланове академске заједнице, укључујући студенте, наставно особље, административно особље и остале актере у спорту. Инклузивни аспекти овог ПРР огледају се у посвећености рјешавању потреба разноврсних група унутар факултетске заједнице, промоцији једнаких могућности и остваривању сигурног окружења. Кроз приоритизацију приступачности иницијативама

попут повјерљивих механизма за пријављивање и политика за баланс рада и приватног живота, овај ПРР тежи стварању академског окружења у којем се сви осјећају цијењени и подржани.

У документу „4И“ ПРР Факултета физичког васпитања и спорта, инклузивност се адресира кроз низ конкретних, контекстуално прилагођених мјера дизајнираних да навирају Факултет ка равноправнијем и друштвено одговорнијем академском и професионалном окружењу. План активно промовише инклузивност осигуравајући широк приступ активностима подизања свијести, интегришући родно осјетљиве и инклузивне приступе у наставу и истраживање, те пружајући прилагођену подршку студентима, спортистима, тренерима, академском и административном особљу, као и другим учесницима у спортском сектору.

Инклузивност обухвата појединце из различитих социо-економских средина, особе са инвалидитетом и припаднике етничких и националних мањина, са циљем стварања образовних и професионалних окружења која нису само инклузивна, већ и репрезентативна за разноликост присутну у друштву и спортској заједници.

2.1.2 Иновативност

Из шире перспективе, ПРР прилагођен специфичностима спорта, развијен у оквиру пројекта SUPPORTER, представља значајан иновативни искорак за нашу институцију. По први пут, институционално је препозната и формализована важност системског подстицања родне равноправности унутар спортског академског окружења, што се може сматрати трансформативним моментом у развоју наше политике. Нарочито се истиче пионирски карактер усвајања два стратешка документа на нивоу Факултета, која постављају основе за дугорочне структурне промјене.

1. Смјернице за успостављање равнотеже између пословног и приватног живота запослених

Ова политика успоставља оквир за подршку запосленима у постизању боље равнотеже између професионалног и приватног живота. Главна сврха усвојеног документа под називом *Смјернице за успостављање равнотеже између пословног и приватног живота запослених* је промоција добробити свих запослених кроз стварање подржавајућег радног окружења. Циљ је осигурати једнаке могућности и побољшати квалитет живота како жена тако и мушкараца кроз увођење флексибилних радних аранжмана, подстицање подјеле одговорности у приватном и професионалном животу и развој културе разумијевања и сарадње унутар институција. Ове погодности су намијењене свим запосленима, без обзира на пол, уз посебну пажњу према онима који имају обавезе бриге о другима.

2. Смјернице за превенцију сексуалног и родно заснованог узнемиравања на Факултету физичког васпитања и спорта

Ова политика пружа структурисани приступ за превенцију и рјешавање родно заснованог насиља и сексуалног узнемиравања, доприносећи сигурнијем и поштованијем окружењу за учење и рад. Сврха овог документа је да обезбиједи јасне смјернице за превенцију сексуалног и родно заснованог узнемиравања на Факултету физичког васпитања и спорта, дефинишући неприхватљива понашања, механизме пријављивања и препоручене акције. Документ је директно повезан са постојећим процедурама на универзитетском нивоу, посебно са Правилником о спречавању и заштити од сексуалног и родно заснованог узнемиравања Универзитета у Бањој Луци, адаптирајући га специфичним потребама и улогама унутар факултета — осигуравајући ефикасну имплементацију на институционалном нивоу.

Нарочито иновативни елемент ПРР је успостављање „особа од повјерења” и повјерљивог механизма пријављивања за случајеве родно засноване дискриминације или узнемиравања. „Особе од повјерења” су именовани и посебно обучени чланови особља чија улога олакшава процес пријаве — они пружају повјерљиву и непристрасну подршку, нудећи неосуђујуће савјетовање и емоционалну подршку појединцима погођеним родно заснованим насиљем или узнемиравањем. Механизам пријављивања обезбјеђује сигурно и приступачно средство за пријаву проблема, осигуравајући да се такви случајеви рјешавају брзо и прикладно. Ова иницијатива има за циљ да промовише културу одговорности и подршке за оне који доживљавају или свједоче родно заснованој дискриминацији или узнемиравању.

2.1.3 Импакт/Утицај

Импакт/Утицај ПРР обезбијеђен је кроз комбинацију јасних циљева, институционалне посвећености, подржавајућих политика, активности подизања свијести, повјерљивих механизма за пријављивање, мониторинга заснованог на подацима, редовне евалуације и усклађености са постојећим АПРР на нивоу Универзитета. Ови елементи заједно стварају значајне промјене унутар Факултета, подстичући културу инклузивности и равноправности која ће имати трајне ефекте. Утицајност овог ПРР постиже се кроз његов интегрисани и стратешки дизајн, који обезбјеђује да се институционалне промјене не само покрећу, већ и одржавају током времена. Његова усклађеност са универзитетским АПРР додатно јача кохерентност и ојачава системски утицај.

Структурални утицај постигнут је кроз усвајање подржавајућих политика које превазилазе симболичне гестове и доносе стварне промјене у институционалним праксама и доношењу одлука. Ове политике адресирају родно засновано насиље и сексуално узнемиравање, доприносећи сигурнијем и равноправнијем академском и спортском окружењу.

Културни утицај се остварује кроз активности подизања свијести усмјерене на родну равноправност и превенцију родно засноване дискриминације и узнемиравања у спорту. Рушењем постојећих стереотипа у спорту и трансформацијом ставова, ове акције постављају основу за трајну промјену понашања међу студентима, особљем и спортским професионалцима.

Друштвени утицај је побољшан успостављањем повјерљивих механизма за пријављивање и именовањем „особа од повјерења“, чиме се гради повјерење у институционалне одговоре и охрабрује пријављивање неправилности — кључни елементи у развоју институционалне политике засноване на принципима подршке и правовремене реакције.

Образовни утицај је осигуран укључивањем садржаја о родној равноправности у наставне садржаје и истраживачке процесе (Ljubojevic, Karalic, Pantelic-Babic, 2025; Karalic, T.,Ljubojevic, A., Gerdijan, N., Pantelic-Babic, K., Pepic, A., 2025; Ljubojevic, A., Karalic, T., Gerdijan, N., Pantelic-Babic, K., Pepic, A., 2024a; Ljubojevic, A., Gerdijan, N., Pantelić Babić, K., Pepić, A., Petrović, B., Stanivuk, A. 2024b). Ово оснажује будуће професионалце да преносе инклузивне вриједности и праксе у своје каријере у спорту, проширујући утицај циљева ПРР изван Факултета.

Аналитички утицај се остварује кроз систематско прикупљање и мониторинг података (по полу, старости и националности), што омогућава евалуацију засновану на доказима и континуирано усавршавање мјера. Ово осигурава да акције остану усмјерене, релевантне и ефективне у рјешавању постојећих недостатака.

Комуникативни и видљиви утицај је подржан кроз посебан дио на веб-сајту Факултета, развијен као дио пројекта SUPPORTER. Ова дигитална платформа побољшава транспарентност, промовише ангажовање и осигурава да иницијативе за родну равноправност остану видљиве, приступачне и континуирано развијане.

Кроз овај мултидимензионални приступ усклађен са принципима „4И“ - инклузија, импакт/утицај, интерсекционалност и иновација — ПРР не само да адресира постојеће неједнакости већ активно подстиче институционалну културу гдје равноправност постаје водеће начело и мјерљива стварност.

2.1.4 Интерсекционалност

План родне равноправности усваја интерсекционални приступ као кључни аналитички оквир, фокусирајући се на сложену узајамну повезаност рода, старосне доби, радног статуса и националности. Ова перспектива омогућава свеобухватније разумјевање и адресирање неједнакости, препознајући да искуства појединаца нису резултат једног, већ више идентитетских одредница које се међусобно прожимају.

Интерсекционалност је систематски интегрисана у све компоненте ПРР, укључујући:

- *Промовисање равнотеже између пословног и приватног живота*, кроз мјере подршке запосленима током дужих одсустава (нпр. трудничко боловање, породилјско одсуство, боловање и сл.), са циљем спрјечавања негативних посљедица по професионални развој;
- *Превенцију и сузбијање родно заснованог насиља и сексуалног узнемиравања*, кроз јасне процедуре, едукације и механизме пријављивања;
- *Подизање свијести и развој родне компетентности међу студентима, наставним и административним особљем*, са акцентом на деконструкцију родних стереотипа и предрасуда карактеристичних за спортско окружење;
- *Интеграцију родне перспективе у наставне и истраживачке садржаје*, са циљем осигурања академске релевантности и друштвене одговорности;
- *Континуирано праћење и евалуацију имплементације ПРР*, како би се осигурала ефективност предложених мјера и омогућило њихово унапрјеђивање на основу прикупљених података.

Кроз активности дизајниране да подигну свијест и разумијевање о родним питањима и изазову стереотипе распрострањене у спорту, настоји се покренути отворена дискусија и критичко размишљање учесника, те даље истражити како се родна димензија преплиће са другим факторима унутар нашег Факултета — као што су радне позиције запослених или моћ студената заснована на нивоу студија. Ово осигурава да се разнолика искуства узму у обзир.

3 ТЕМАТСКА ПОДРУЧЈА И АКЦИЈЕ

3.1 РАВНОТЕЖА ИЗМЕЂУ ПОСЛОВНОГ И ПРИВАТНОГ ЖИВОТА ЗАПОСЛЕНИХ

<i>Циљ</i>	<i>Кључне акције</i>	<i>Индикатори</i>	<i>Циљна популација</i>	<i>Временски оквир имплементације</i>	<i>Ресурси</i>	<i>Одговорна тијела</i>
<i>Промовисање и успостављање равнотеже између пословног и приватног живота запослених, уз пружање подршке током дужих одсустава са посла</i>	Организовање састанка за промоцију „Смјерница за успостављање равнотеже између пословног и приватног живота запослених”	1 састанак годишње (учешће најмање 20% запослених)	Наставно и административно особље	Март–мај	Учионица, летци, запослени	Предсједник синдиката факултета, Управа факултета

Адресирање принципа „4И“: **Инклузија** – Промовисање Смјерница обезбјеђује да сви запослени, без обзира на род или позицију, буду упознати са подршком доступном током и након паузе у каријери, чинећи радно окружење инклузивнијим и подржавајућим за све; **Иновација** – Промовисање Смјерница уводи иновативни приступ подршци равнотежи рада и живота на Факултету (овај документ представља пионирски напор Универзитета у Бањој Луци у формалном адресирању и подстицању родне равноправности посебно у равнотежи рада и живота у спортском академском окружењу), постављајући нови стандард институционалне подршке који превазилази традиционалне политике; **Импакт/Утицај** – Кроз промовисање свијести о Смјерницама, Факултет активно показује своју посвјешеност подршци запосленима током каријерних транзиција, подстичући равноправније и подржавајуће радно окружење, што коначно побољшава задовољство послом и задржавање запослених; **Интерсекционалност** – Промовисање Смјерница признаје да паузе у каријери могу различито утицати на појединце зависно од фактора као што су род, старост или породична ситуација, и обезбјеђује да подршка буде доступна за адресирање ових различитих потреба, промовишући интерсекционални приступ равнотежи рада и живота.

3.2 МЈЕРЕ ПРОТИВ РОДНО ЗАСНОВАНОГ НАСИЉА (укључујући сексуално узнемиравање) У СПОРТСКОМ ОКРУЖЕЊУ

<i>Циљ</i>	<i>Кључне акције</i>	<i>Индикатори</i>	<i>Циљна популација</i>	<i>Временски оквир имплементације</i>	<i>Ресурси</i>	<i>Одговорна тијела</i>
<i>Допринос елиминацији родно заснованог насиља и сексуалног узнемиравања</i>	Промовисање „Смјерница за превенцију сексуалног и родно заснованог узнемиравања на Факултету” (догађај, кампања)	Најмање 80% запослених и студената обавијештено о процедурама	Студенти, запослени, спортисти, тренери, родитељи	Децембар (кампања),	Учионице, запослени, стручњаци, упитници	„Особе од повјерења”, Управа Факултета, запослени
	Успостављање интерне базе података (праћење случајева и исхода)	Извјештаји „особа од повјерења”		Годишње (мониторинг)		
	Спровођење анонимних анкета	Завршене анкете (најмање 60% одговора)		На крају академске године	Пре-пост упитници	

Адресирање принципа „4И“: **Инклузија** – Промовисање процедура за пријављивање обезбјеђује да сви чланови Факултета, без обзира на позадину или статус, имају приступ сигурнијем окружењу у којем се родно засновано насиље и сексуално узнемиравање схватају озбиљно; **Иновација** – Успостављање интерне базе података и спровођење анонимних анкета представљају иновативни приступ прикупљању увида, праћењу инцидената и мониторингу ефикасности превентивних мјера и подршке; **Импакт/Утицај** – Кроз промовисање Смјерница и процедура за пријављивање и пружање транспарентног система за адресирање родно заснованог узнемиравања, циљ је остварити трајне промјене у култури Факултета подршком одговорности и спрјечавању таквих дјела; **Интерсекционалност** – Анонимне анкете могу прикупити податке о томе како се искуства разликују према факторима као што су род, старост, позиција или националност, помажући у развоју усмјеренијих и ефикаснијих мјера превенције и подршке.

3.3 ПОДИЗАЊЕ СВИЈЕСТИ О РОДНОЈ РАВНОПРАВНОСТИ У СПОРТСКОМ ОКРУЖЕЊУ

<i>Циљ</i>	<i>Кључне акције</i>	<i>Индикатори</i>	<i>Циљна популација</i>	<i>Временски оквир имплементације</i>	<i>Ресурси</i>	<i>Одговорна тијела</i>
<i>Подизање свијести и разумијевања о родним питањима, стереотипима и предрасудама у спортском окружењу</i>	Објаве на веб-сајту, циркуларни имејлови и други облици јавне комуникације; Организовање промотивног догађаја за подизање свијести	До 5 објави годишње; 1 догађај годишње (минимум 25 учесника: студенти, особље и други актери у спорту)	Студенти, особље и актери у спорту	Новембар/Децембар	Учионица, запослени, стручњаци, летци, пре-пост упитници	Особље факултета, Управа факултета, Савјет за родну равноправност

Адресирање принципа „4И“: **Инклузија** – Подизање свијести кроз јавну комуникацију и догађаје осигурава да се родна питања доводе у фокус свих актера у спорту, подстичући инклузивније окружење гдје су сви информисани и ангажовани у промоцији равноправности; **Иновација** – Коришћење објаве на веб-сајту, циркуларних имејлова и јавних догађаја за промоцију родне свијести представља иновативни начин трансформације ставова, рушења стереотипа и подстицаја културних промјена ка сигурнијем и инклузивнијем окружењу; **Импакт/Утицај** – Подизање свијести и разумијевања о родној равноправности у спорту покреће трајне промјене у понашањима и ставовима у спортском окружењу оснаживањем чланова заједнице да кроз колективне акције изазову родно засноване стереотипе и предрасуде; **Интерсекционалност** – Кампање подизања свијести могу истаћи разноврсне и међусобно повезане изазове са којима се суочавају појединци на основу фактора као што су род, старост или спортске радне позиције, осигуравајући да напори на подизању свијести адресирају јединствена искуства.

3.4 ИНТЕГРАЦИЈА РОДНЕ ДИМЕНЗИЈЕ У НАСТАВНЕ И ИСТРАЖИВАЧКЕ САДРЖАЈЕ

<i>Циљ</i>	<i>Кључне акције</i>	<i>Индикатори</i>	<i>Циљна популација</i>	<i>Временски оквир имплементације</i>	<i>Ресурси</i>	<i>Одговорна тијела</i>
<i>Интеграција родне димензије у наставне и истраживачке садржаје</i>	Интеграција родне димензије у семинарске и дипломске радове или презентације;	Минимум 5 семинара, дипломских радова или презентација;	Студенти, наставно особље и други актери у спорту	Током академске године;	Учионица, академско особље, предлози пројеката	Наставно особље, Студенти, Управа факултета
	Промоција родне димензије у истраживањима	Најмање 3 истраживачка пројекта		До 2027. године		

Адресирање принципа „4И“: **Инклузија** – Интеграцијом родне перспективе у наставне планове и истраживања, Факултет осигурава да су разноврсни гласови и искуства представљени и цијењени, стварајући инклузивније академско окружење за све студенте и истраживаче; **Иновација** – Ова акција подстиче иновацију промовишући интердисциплинарна истраживања и усмјерење наставних садржаја и праксе, са циљем интеграције родне перспективе у све фазе образовног и тренажног процеса, истичући важност прилагођавања пракси у складу са реалним биолошким, физиолошким и друштвеним факторима који обликују искуства дјевојчица, дјечака, жена и мушкараца у спорту; **Импакт/Утицај** – Опремањем студената и истраживача дубљим разумијевањем родне перспективе у спортским окружењима, Факултет их припрема да унаприједи родну равноправност у својим будућим каријерама и допринесу ширим друштвеним промјенама, подстичући праведније друштво; **Интерсекционалност** – Промоција родне димензије кроз дипломске радове, презентације и истраживања може адресирати јединствене изазове са којима се суочавају појединци из различитих друштвених категорија, осигуравајући да иницијативе узму у обзир перспективе свих.

4 МОНИТОРИНГ И ЕВАЛУАЦИЈА

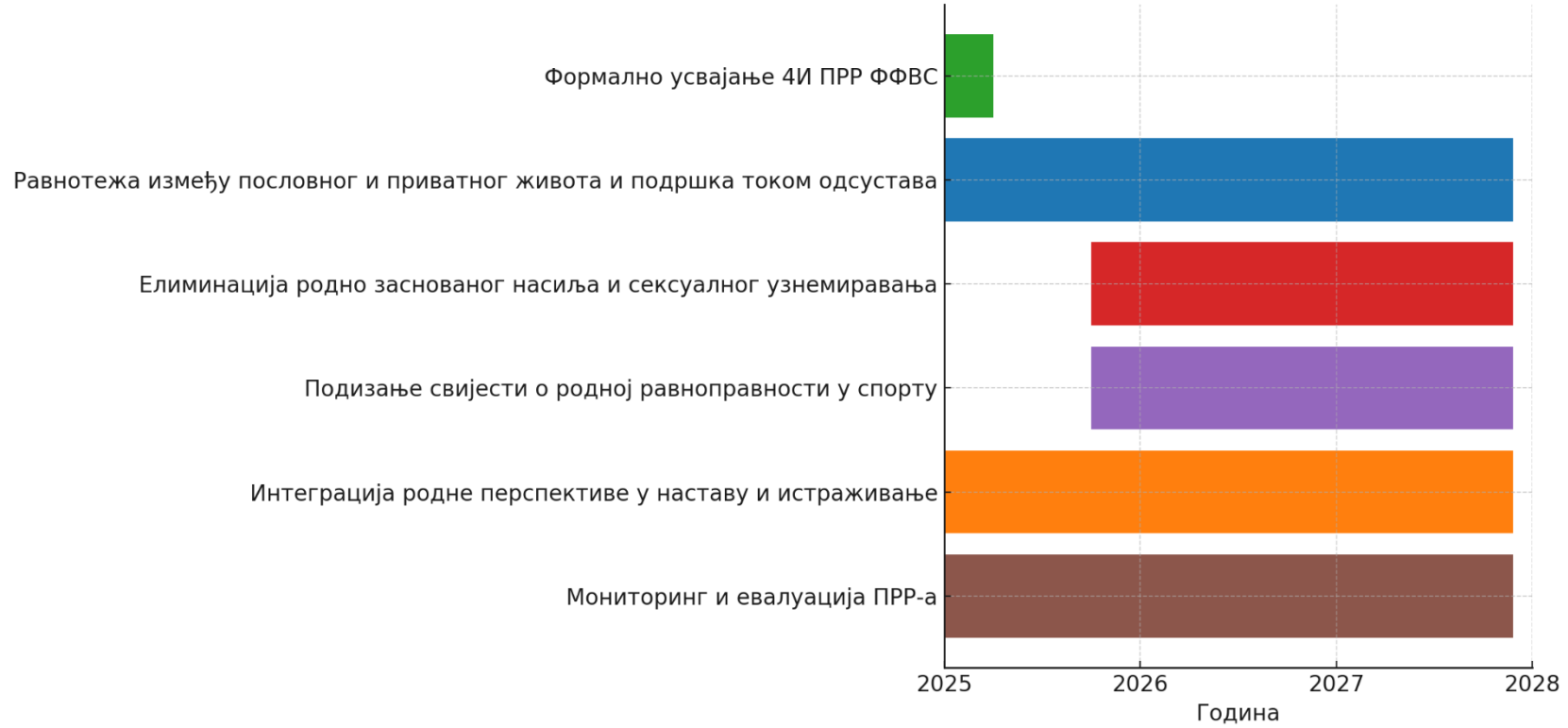
<i>Кључне акције</i>	<i>Индикатори</i>	<i>Временски оквир имплементације</i>	<i>Одговорна тијела</i>
<i>Праћење имплементације ПРР и евалуација ефикасности (извјештаји)</i>	<p>Најмање 1 активност годишње;</p> <p>Повећан број учесника (раздвојено по полу);</p> <p>Промјене у индикаторима родне равноправности (нпр. заступљеност жена у лидерским позицијама, повећан број студенткиња);</p> <p>Задовољство актера активностима ПРР-а (пре-пост упитник);</p> <p>Подаци о пријављеним инцидентима дискриминације или узнемиравања (и исходи)</p>	Током 2025–2027. и надаље	Тим за ПРР, Управа факултета, Особе од повјерења, Предсједник синдиката, Академско особље

5 „4И“ ПРР - АКЦИОНИ ПЛАН РЕАЛИЗАЦИЈЕ

АКЦИЈА	ВРЕМЕНСКИ ОКВИР
Формално одобрење „4И“ ПРР-а	Други квартал 2025.
Промовисање и успостављање равнотеже између приватног и пословног живота запослених, уз пружање подршке током дужих одсустава са посла	Други квартал 2025, 2026, 2027.
Допринос елиминацији родно заснованог насиља и сексуалног узнемиравања	Четврти квартал 2025, 2026, 2027.
Подизање свијести и разумијевања о родним питањима, стереотипима и предрасудама у спортском окружењу	Четврти квартал 2025, 2026, 2027.
Интеграција родне димензије у наставне и истраживачке садржаје	Током 2025–2027. и надаље
Праћење имплементације ПРР-а и евалуација његове ефикасности	Током 2025–2027. и надаље

Табела 4. Општи временски оквир

Временска линија активности 4И ПРР ФФВС (2025–2027. и даље)

6 ЗАКЉУЧЦИ

Усвајање “4И“ Плана родне равноправности на Факултету физичког васпитања и спорта Универзитета у Бањој Луци представља трансформативни корак ка институционалној изврсности, инклузивности и међународној видљивости. Утемељен на четири водећа принципа — инклузија, иновација, импакт/утицај и интерсекционалност — овај план позиционира Факултет као одговорну академску заједницу посвећену промоцији родне равноправности, транспарентности и праведне заступљености на свим нивоима спортског академског и професионалног ангажмана.

Усклађен са европским вриједностима и захтјевима Хоризонт Европа програма, план јача капацитет Факултета за конкуренцију у међународним истраживачким програмима, доприноси професионалном развоју будућих лидера у спорту и учвршћује институционалну посвећеност изврсности, интегритету и друштвеној одговорности. Кроз овај свеобухватан и будућности оријентисан приступ, Факултет физичког васпитања и спорта позиционира се као модел за подстицање одрживих промјена и промоцију родне равноправности у широј спортској и академској заједници.

Усвајањем овог документа обезбјеђује се одржива основа за академски напредак, побољшање благостања студената и запослених, као и дугорочни друштвени утицај.

Извори

1. Ljubojevic A., Karalic, T., Pantelic-Babic, K. (2025). Assessing Gender Perception of Sports Among School-Aged Children: a Pilot Study. *Gymnasium - Scientific Journal of Education, Sports, and Health*. ISSUE 1, VOL. XXVI. <https://doi.org/10.29081/gsjesh.2025.26.1.1>.
2. Karalić, T., Ljubojević, A., Gerdijan, N., Pantelić Babić, K. & Pepić, A. (2025). Perception of Sports Among Schoolchildren: Differences between Urban and Suburban Areas through Gender Perspective. Abstracts from the 22nd Annual Scientific Conference of Montenegrin Sports Academy and “Sport, Physical Activity and Health: Contemporary perspectives”: Dubrovnik, Croatia. 03-06 April 2025. Vol. 14, No. P16 (21). <https://csakademija.me/conference/conference-proceedings.html>
3. Ljubojevic, A., Karalic, T., Gerdijan, N., Pantelic-Babic, K., & Pepic, A. (2024a). Gender Representation in Management and Coaching Roles in Sports: A Case Study of the Banja Luka Region. *SportLogia*. 20(1), 38-46. <https://doi.org/10.7251/SGIA2402038L>.
4. Ljubojević, A., Gerdijan, N., Pantelić Babić, K., Pepić, A., Petrović, B., Stanivuk, A. (2024b). Gender (In)Equality in Sport Competition. *Contemporary Kinesiology: Active Lifestyle: 7th International Scientific Conference: Split, 18th - 20th of July [2024.] : Proceedings Book*. Ed. Kuvacic, Modrić & Versic. Pp.32. <https://repozitorij.kifst.unist.hr/islandora/object/kifst:1437>.

<https://ffvs.unibl.org/post/mapa-puta-fakulteta-fizi%C4%8Dkog-vaspitanja-i-sporta-unibl-u-okviru-projekta-supporter>

<https://ffvs.unibl.org/post/смјернице-за-успостављање-равнотеже-између-пословног-и-приватног-живота-запослених>

<https://ffvs.unibl.org/dokumenti>

<https://www.unibl.org/sr/univerzitet/propisi/zakoni>

<https://www.unibl.org/sr/univerzitet/propisi/ostali-akti>

<https://www.narodnaskupstinars.net/?q=en/node/20949>

<https://www.supporter-project.eu/>

Скраћенице

УНИБЛ- Универзитет у Бањој Луци

АППР-Акциони план за родну равноправност на Универзитету у Бањој Луци (2022-2026.)

ППР – План родне равноправности на Факултету физичког васпитања и спорта, Универзитета у Бањој Луци

„**4И**“ – водећи принципи ППР: Инклузиван, Иновативан, Импактан/Утицајан, Интерсекционалан

Факултет – Факултет физичког васпитања и спорта

SUPPORTER – Securing Sport Education through Innovative and Inclusive Gender Equality Plan (Осигурање спортског образовања кроз иновативне и инклузивне планове за родну равноправност)

